

OPERATOR KAMERY¹

I. PODSTAWOWE ZADANIA

- 1.1. Operator kamery jest najbliższym współpracownikiem Operatora obrazu i wykonawcą jego artystycznej koncepcji filmu.
- 1.2. Głównym zadaniem Operatora kamery jest obsługa kamery i kompozycja kadru filmowego w trakcie realizacji zdjęć. Wykonując swoje zadania kieruje pracą personelu pomocniczego pionu operatorskiego.
- 1.3. Operator kamery może czasowo zastępować Operatora obrazu za zgodą Reżysera i Producenta filmu.

II. ZALEŻNOŚCI SŁUŻBOWE

- 2.1. Operator kamery jest angażowany przez Producenta na wniosek Operatora obrazu. Warunki współpracy określa umowa.
- 2.2. Operator kamery ogólnie podlega artystycznemu kierownictwu Reżysera i Producenta, zaś bezpośrednio podlega Operatorowi obrazu, który sprawuje wszechstronny nadzór artystyczny i techniczny nad pracą Operatora kamery. W dziedzinie organizacyjnych dyspozycji podlega także Kierownikowi produkcji, a na planie zdjęciowym Kierownikowi planu.
- 2.3. Operator kamery, wykonując swoje zadania, jest bezpośrednim przełożonym współpracowników, takich jak: Asystent operatora (w tym Asystent techniczny tj. Asystent prowadzący ostrość, Asystent – ładowacz taśmy, Asystent ds. podzespołów elektronicznych kamery), Wózkarz, Operator kranu zdjęciowego, Pomocnik wózkarza.

III. ZASTĘPSTWO

- 3.1. Operatora kamery może zastąpić w obowiązkach, w wypadku jego czasowej nieobecności, Operator obrazu. W przypadku konieczności dłuższego zastępstwa Producent, w porozumieniu z Operatorem obrazu, ma prawo zaangażować innego Operatora kamery.

---

¹ Inne nazwy: Starszy asystent operatora obrazu (arch.), Szwenkier (gwarowe)

IV. PRAWA, OBOWIĄZKI I ZAKRES CZYNNOŚCI OPERATORA KAMERY

4.1. Ogólne prawa i obowiązki Operatora kamery

- 4.1.1. Operator kamery ma prawo i obowiązek uczestnictwa przede wszystkim w pracach okresu zdjęciowego. Ewentualny inny zakres prac Operatora kamery określa umowa z Producentem.
- 4.1.2. Operator kamery jest obowiązany przestrzegać zatwierdzonych terminów realizacji zdjęć i warunków finansowych produkcji, bez uszczerbku dla wartości artystycznej filmu.
- 4.1.3. Operator kamery ma prawo do wykonywania samodzielnych prac Operatora obrazu w czasie jego krótkotrwałej nieobecności – za zgodą Reżysera i Producenta, w dziedzinie ustawiania światła i kierowania zdjęciami pojedynczych ujęć i scen oraz wykonywania innych prac z zakresu obowiązków Operatora obrazu.
- 4.1.4. Operator kamery powinien szczegółowo zapoznać się przed zdjęciami ze scenariuszem, scenopisem lub storyboardem filmu, z harmonogramem zdjęć oraz z wybraną technologią produkcji filmu i rodzajem sprzętu zdjęciowego, a w szczególności typem kamery filmowej i wszystkimi aspektami jej działania i możliwości.
- 4.1.5. Operator kamery jest obowiązany zgłaszać kierownikowi produkcji filmu wszystkie fakty i okoliczności ograniczające możliwość terminowego wykonania prac produkcyjnych oraz zagrażające przekroczeniem kosztów filmu, wnioskując równocześnie konkretne rozwiązania zmierzające do usunięcia tych okoliczności.
- 4.1.6. Operator kamery poprzez możliwie najlepsze wykonanie swoich zadań powinien przyczyniać się w szczególności do sprawnej obsługi prac okresu zdjęciowego, w tym do ograniczenia do minimum liczby powtórzeń ujęć ze względów technicznych oraz eliminowania przestoju na planie.
- 4.1.7. Operator kamery ma obowiązek do uczestnictwa we wszystkich przeglądach roboczych materiałów zdjęciowych, za wiedzą i zgodą Reżysera i Operatora obrazu.
- 4.1.8. W wypadku osobistego powierzenia Operatorowi kamery sprzętu technicznego odpowiada on za jego prawidłową eksploatację, obsługę i bieżącą konserwację.

4.2. Zakres czynności Operatora kamery w okresie przygotowawczym (opcja)

- 4.2.1. Operator obrazu przedstawia Operatorowi kamery zamierzenia w sferze koncepcji artystycznej zdjęć, co implikuje konkretne sposoby realizacji zdjęć i wymogi techniczne; uzgodnienia dotyczą m.in. rodzajów i typów sprzętu w dziedzinie techniki zdjęciowej, w tym: kamer, statywów, wózków zdjęciowych, kranów, podnośników oraz urządzeń specjalnych do

zdjęć w nietypowych warunkach i okolicznościach, jak np. zdjęcia z użyciem pojazdów, pod wodą, z lotu ptaka, itp.

- 4.2.2. Operator kamery uczestniczy w dokumentacji obiektów zdjęciowych, zapoznając się z wyborem lokalizacji zdjęć w plenerze i wnętrzach naturalnych, dokonuje oglądu obiektów wraz z Operatorem obrazu, planując wstępnie techniczne warunki realizacji zdjęć (jak: ewentualne lokalizacje ustawienia kamery w obiekcie, możliwość zastosowania określonej optyki, możliwość zastosowania efektów specjalnych, itp.). Zapoznaje się z projektami scenograficznymi dekoracji budowanych w atelier i w plenerze oraz wskazuje na potrzeby zastosowania konkretnych rozwiązań scenograficznych pod kątem planowanego użycia sprzętu zdjęciowego.
- 4.2.3. Realizuje na polecenie Operatora obrazu zdjęcia „uciekające” i zdjęcia do teł (do późniejszej reprojekcji). W wypadku planowania zdjęć z dodatkową ekipą, udziela wskazówek Operatorowi drugiej kamery. Na życzenie Operatora obrazu realizuje zdjęcia próbne z aktorami.
- 4.2.4. Przeprowadza próby kamery z nośnikiem wybranym do filmu, w miarę możliwości jak najbardziej wszechstronnie, z udziałem fachowego personelu i z zastosowaniem gamy urządzeń optycznych, w warunkach oświetleniowych zbliżonych maksymalnie do późniejszego stosowania w okresie zdjęciowym, celem sprawdzenia jakości pracy sprzętu zdjęciowego i walorów nośnika. Nadzoruje skompletowanie wszystkich elementów technicznych z dziedziny techniki zdjęciowej przez personel pomocniczy.
- 4.2.5. Uczestniczy, w miarę możliwości organizacyjnych, w akceptacji i tzw. oswojeniach pierwszych obiektów zdjęciowych, uzgadniając z Operatorem obrazu szczegóły realizacyjne pod kątem techniki zdjęciowej.

4.3. Zakres czynności Operatora kamery w okresie zdjęciowym

- 4.3.1. Operator kamery obsługuje kamerę podczas każdego z ujęć, dbając o kompozycję kadru, zgodną z omówioną koncepcją zdjęć Operatora obrazu. Ponadto odpowiada za ruch obrazu w kamerze – rzeczywisty lub pozorny (wynikający z manipulacji optyką), oraz dba o ewentualny ruch samej kamery z użyciem sprzętu towarzyszącego. Przeprowadza próbę każdego ujęcia z niewłączoną kamerą, ustalając wszystkie parametry pracy kamery i osprzętu. Czynności związane z kadrowaniem Operator kamery wykonuje osobiście, a w wypadku urządzeń półautomatycznych kontroluje kadr przy pomocy urządzeń bezprzewodowych i monitorów, ściśle współpracując oraz wydając polecenia następującym osobom: Asystentowi operatora obrazu, Wózkarzowi, Operatorowi kranu lub Operatorowi steadicamu oraz innym osobom współpracującym w pionie operatorskim i wykonującym czynności pomocnicze.
- 4.3.2. Kontroluje na bieżąco na planie zdjęciowym kadr filmowy, informując o jego granicach, udzielając wskazówek Odtwórcom ról przed rozpoczęciem ujęcia, a także Klapserowi, Mikrofoniarzowi bądź innym osobom w sprawach dokładnego ustawienia przed kamerą. W wypadku pojawienia się w kadrze podczas ujęcia elementów niepożądanych, jak sprzęt

OPERATOR KAMERY

filmowy, mikrofony, itp. lub powstania nieprawidłowości kompozycyjno-technicznych (np. nieostrości) informuje o tym po ujęciu i ewentualnie wnioskuje o powtórzenie ujęcia, przy czym Operator kamery nie ma uprawnień do przerywania ujęcia (zastrzeżonego dla Reżysera).

- 4.3.3. Obsługuje osobiście kamerę podczas zdjęć „z ręki”, bez udziału personelu pomocniczego, statywów i innego sprzętu – zgodnie z dyspozycjami Operatora obrazu i Reżysera.
- 4.3.4. Realizuje zdjęcia dbając o logikę ekonomii każdego dnia zdjęciowego, dążąc do skręcenia poszczególnych scen bez przerw i zbędnej liczby przestawień sprzętu zdjęciowego. Wykonuje w tych kwestiach polecenia Operatora obrazu, we współpracy z Reżyserem i Kierownikiem planu.
- 4.3.5. W wypadku realizacji zdjęć na planie z planowanym późniejszym wkomponowaniem komputerowych efektów specjalnych, współpracuje ściśle z właściwym konsultantem na planie zdjęciowym.
- 4.3.6. Uczestniczy w okresowych przeglądach materiałów roboczych.
- 4.3.7. Wykonuje zalecone przez Producenta dodatkowe prace zdjęciowe i ewentualne poprawki.